

1. vežbe

1. Neka su A, B, C i D iskazne formule, takve da su formule $A \Rightarrow (B \Rightarrow C)$ i $(A \wedge C) \Rightarrow \neg D$ tautologije. Dokazati da je i formula $(D \wedge A) \Rightarrow \neg B$ tautologija.

Rešenje:

Pretp. suprotno da $(D \wedge A) \Rightarrow \neg B$ nije tautologija

$\Rightarrow$ postoji valuacija v takva da je $I_v(\underbrace{(D \wedge A)}=1 \wedge \underbrace{\neg B}_=0) = 0$

$$\Rightarrow \underbrace{I_v(D \wedge A)}=1 \text{ i } \underbrace{I_v(\neg B)}=0$$
$$\Downarrow \qquad \qquad \qquad \Downarrow$$
$$I_v(D)=1 \text{ i } I_v(A)=1 \qquad I_v(B)=1$$

$$\left. \begin{array}{l} I_v(A)=1 \\ I_v(\underbrace{A \Rightarrow \underbrace{(B \Rightarrow C)}}=1) = 1 \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} I_v(B \Rightarrow C)=1 \\ I_v(B)=1 \end{array} \right\} \Rightarrow I_v(C)=1$$

$$I_v((A \wedge C) \Rightarrow \neg D) = ?$$

$$\left. \begin{array}{l} I_v(A)=1 \\ I_v(C)=1 \end{array} \right\} \Rightarrow I_v(A \wedge C)=1 \left\{ \begin{array}{l} \Rightarrow I_v(\underbrace{(A \wedge C)} \Rightarrow \underbrace{\neg D}_=0) = 0 \end{array} \right. \quad \downarrow$$
$$I_v(\neg D)=0$$

$$\Rightarrow \not\models (D \wedge A) \Rightarrow \neg B$$

2. Dokazati da važi: Ako su formule $A \vee B$ i $\neg A \vee C$ tautologije, onda je i formula $B \vee C$ tautologija.

Rešenje:

Pretp. suprotno, $\models A \vee B$ i $\models \neg A \vee C$, ali $\not\models \underline{B \vee C}$

$\Rightarrow$ postoji valuacija v $I_v(B \vee C) = 0$

$\Rightarrow I_v(B) = I_v(C) = 0$

$$\left. \begin{array}{l} I_v(A \vee B) = 1 \\ I_v(B) = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow I_v(A) = 1$$

$$\left. \begin{array}{l} I_v(\neg A) = 0 \\ I_v(C) = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow I_v(\neg A \vee C) = 0 \quad \text{!}$$

$\Rightarrow \not\models B \vee C$

3. Dokazati da važi: Ako su formule $A \vee B$, $A \Rightarrow C$ i $B \Rightarrow D$ tautologije, onda je i formula $C \vee D$ tautologija.

Rešenje:

Pretp. suprotno, $\models A \vee B$, $\models A \Rightarrow C$, $\models B \Rightarrow D$, ali $\not\models \underline{C \vee D}$

$\Rightarrow$ postoji valucija v takva da je $I_v(C \vee D) = 0$

$$\Rightarrow I_v(C) = I_v(D) = 0$$

$$\left. \begin{array}{l} I_v(A \Rightarrow C) = 1 \\ I_v(C) = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow I_v(A) = 0$$
$$\left. \begin{array}{l} I_v(B \Rightarrow D) = 1 \\ I_v(D) = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow I_v(B) = 0$$
$$\left. \begin{array}{l} I_v(A) = 0 \\ I_v(B) = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow I_v(A \vee B) = 0 \quad \downarrow$$

$$\Rightarrow \not\models C \vee D$$

4. Ispitati da li je formula $(\neg q \Rightarrow \neg p) \Rightarrow (p \Rightarrow q)$ tautologija.

Rešenje:

Pretp. suprotno, $\not\models (\neg q \Rightarrow \neg p) \Rightarrow (p \Rightarrow q)$

$\Rightarrow$ postoji valuacija v tako da važi

$$I_v(\underbrace{(\neg q \Rightarrow \neg p)}_{=1} \Rightarrow \underbrace{(p \Rightarrow q)}_{=0}) = 0$$

$$\Rightarrow I_v(\neg q \Rightarrow \neg p) = 1 \quad ; \quad I_v(p \Rightarrow q) = 0$$

$\Downarrow$

$$I_v(p) = 1 \quad ; \quad I_v(q) = 0$$

$\downarrow$

$\downarrow$

$$I_v(\neg p) = 0 \quad I_v(\neg q) = 1$$

$\Downarrow$

$$I_v(\neg q \Rightarrow \neg p) = 0 \quad \text{h}$$

$$\Rightarrow \not\models (\neg q \Rightarrow \neg p) \Rightarrow (p \Rightarrow q)$$